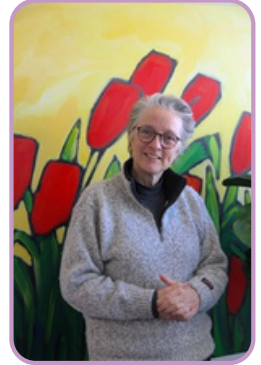

‘Samen leven tot het laatste’: niemand kan dit alleen’.

Wethouder Barbara Boudewijnse over palliatieve zorg, een zorgzame samenleving en ‘Samen leven tot het laatste’

Barbara Boudewijnse – wethouder in Gooise Meren – ziet palliatieve zorg als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van zorg, sociaal domein én de samenleving. In dit gesprek, in het kader van de beweging ‘Samen leven tot het laatste’, spreekt ze als bestuurder over wat een gemeente daarin te doen heeft en deelt ze haar persoonlijke kijk op kwetsbaarheid, ouder worden en omzien naar elkaar. De rol van de gemeente: faciliteren, niet overnemen.

Sociaal domein: het domein waarin gemeente en maatschappelijke organisaties samenwerken aan zorg, welzijn, werk en jeugdhulp.

Wat heeft de gemeente te doen, als het gaat om kwetsbaarheid, ouder worden en de laatste levensfase?

“Het gedachtegoed van een zorgzame gemeenschap, compassionate community, sluit goed aan bij hoe wij werken in Gooise Meren.”

Wat spreekt u aan in het initiatief van Gooise Meren ‘Samen leven tot het laatste’?

“Wat ik er mooi aan vind is dat dit vanuit de samenleving zelf komt. Het idee dat de overheid een loket is waar je alles kunt regelen, werkt niet meer. We komen historisch gezien uit samenlevingen waarin je elkaar nodig had om te overleven. Dat zijn we een beetje vergeten. Naar de toekomst toe komen we handen en geld te kort voor zorg en ondersteuning en zijn we veel meer op elkaar aangewezen.”

Wat kan de gemeente wél doen?

“Als overheid heb je instrumenten om verbinding te stimuleren. Denk aan mantelzorgondersteuning, vrijwilligersbeleid, initiatieven subsidiëren. Je kunt mensen in staat stellen om elkaar te helpen. Hoe we als mensen met elkaar omgaan, dat moet echt uit de samenleving komen. Samenwerking is geen keuze meer”.

U geeft aan dat we anders moeten samenwerken. Wat ziet u?

“Regiobreed werken zorg- en welzijnsorganisaties nu samen in het kader van het Integraal Zorgakkoord. Eerder waren zij vooral gericht op de eigen organisatie. Nu staan we samen aan de lat, hoe gaan we om met de mensen en middelen die er zijn? Niemand kan het alleen.”

U ziet dat als een bredere beweging?

“Ja ik zie parallellen met de energietransitie. Ook daar is gebrek aan mensen en middelen. Vroeger deed iedereen zijn eigen ding, het gasbedrijf, riolering, gemeente, waterschap. Nu kan dat niet meer. De vraagstukken zijn zo groot dat je elkaar nodig hebt. Je moet samen optrekken.”

Wat betekent dit, in de geest van Samen leven tot het laatste?

“Dat de laatste levensfase niet ‘van één sector’ is. Het raakt zorg, welzijn, werk en inkomen, wonen, informele netwerken – en het vraagt dus samenwerking over grenzen heen. Ook hier kan niemand het alleen.”

Palliatieve zorg en het belang van samen leven tot het laatste

Als we dat doorvertalen naar palliatieve zorg: wat is uw beeld daarbij?

“Palliatieve zorg als medische term heeft natuurlijk te maken met het verzachten van het lijden op weg naar de dood. Maar als je het begrip verbreedt, dan gaat het ook over hoe je kwetsbare mensen ondersteunt.”

Wat hoort daar dan bij, naast medische zorg?

“Het is niet alleen maar: krijg je een pijnstillertje die zorgt dat je minder pijn hebt. Maar heb je ook gezelschap? Kun je het goede gesprek voeren? En dat is veel breder. Dus ik zou palliatieve zorg ook zien als: heb je mensen die er voor je zijn als je ze nodig hebt om daarmee het gesprek te voeren al vanaf het moment dat het leven kwetsbaar wordt. Dat raakt direct aan het idee van een zorgzame gemeenschap.”

Een zorgzame gemeenschap: niet idealiseren, wél bouwen

U waarschuwt voor het idealiseren van het verleden.

“We zijn geneigd te denken: vroeger bracht de buurt eten en deed iedereen het zo leuk samen. Ik denk dat de geschiedenis leert dat er nooit een daadwerkelijk zorgzame samenleving bestaat heeft. Zeker als verschillen tussen arm en rijk groot zijn, dan zijn samenlevingen wat dat betreft harde samenlevingen. Maar dat betekent niet dat je er niet naartoe kunt bewegen.”

Wat is dan wél realistisch?

“We zien al veel initiatieven die gericht zijn op verbinding en ontmoeting. Zij maken samen de verandering mogelijk naar een zorgzame samenleving. Zo’n gemeenschap komt niet alleen met goede bedoelingen tot stand, maar vraagt om bewust bouwen. Juist dan is het belangrijk dat we het samen organiseren.”

Wat kan de rol van de gemeente daarin zijn?

De gemeente kan faciliteren door initiatieven te ondersteunen, ontmoetingsplekken te creëren, mee te denken over passende woonvormen, het gesprek te normaliseren, de rol van kunst en cultuur te koppelen aan ontmoeting en te zorgen dat mensen zonder netwerk niet buiten de boot vallen.

“Palliatieve zorg is niet alleen een pijnstillertje. Het is ook: heb je gezelschap? Kun je het goede gesprek voeren?”

U plaatst zichzelf in de toekomst.

“Toenemende vergrijzing en ouder worden, ik hoor straks bij die club, als ik een tijd van leven mag krijgen. Dan ben ik rond 2040 tachtig jaar. En dat is de piek waar we de minste handen en geld in de zorg hebben.”

Wat roept dat bij u op?

“Ik denk wel eens: hoe ga ik dan om met mijn kwetsbaarheid en de beperkte mogelijkheden. Hoe ga ik dan voor mezelf zorgen en verzorgd worden? Wie zijn er dan voor mij? Ik heb drie kinderen en hoop dat ze er later voor me kunnen zijn. Maar in de samenleving van nu wonen mensen vaak ver weg, hebben ze drukke banen. Wie zijn dan je naasten? Wie zijn beschikbaar? Dat zijn vragen waar ik zelf ook mee rondloop.”

Wat betekent ‘zorgzame gemeenschap’ dan voor u, persoonlijk?

“Ik zou in ieder geval deel willen uitmaken van zo’n gemeenschap. Dat vraagt van mij dat ik ook naar buiten blijf treden, zolang het kan, om contacten te onderhouden, om anderen te helpen. Wie goed doet, goed ontmoet. Ik zie het als een opdracht om actief te blijven, zolang dat mogelijk is. En me ook af te vragen: wat kan ik voor een ander doen?”

Een beweging als ‘Samen leven tot het laatste’ – juist nu

Als u alles bij elkaar neemt: wat maakt deze beweging belangrijk?

“We zien dat vergrijzing toeneemt, dat er personeelstekorten zijn en dat levensvragen complexer worden. We zijn weer meer op elkaar aangewezen. En juist daarom wordt het logisch, én noodzakelijk, om palliatieve zorg niet alleen in de zorg te organiseren, maar ook in het sociaal domein én in de gemeenschap”.

Wat hoopt u dat inwoners meenemen?

“De bedoeling is dat we het beter krijgen en niet minder. Laten we weer meer omzien naar elkaar. En in Gooise Meren een gemeenschap bouwen waarin mensen zich niet alleen geholpen voelen, maar ook gezien: met gezelschap, met aandacht, met een gesprek: mensen die er voor je zijn. We moeten de dingen anders doen. Stilstaan is geen optie.”

U stopt binnenkort als wethouder. Wat neemt u mee?

“Ik wil zeker nog iets bijdragen. Maar ik weet nog niet hoe. Welke trein er langskomt waar ik op spring. Ik ben benieuwd wat de toekomst brengt.”

“Ik wil deel uitmaken van een zorgzame gemeenschap. Dat vraagt ook wat van mij.”

Dit interview werd afgenomen door Jacqueline Schweig namens het Netwerk Palliatieve Zorg Gooi & Vechtstreek in het kader van de beweging

‘Samen leven tot het laatste’.

Februari 2026

